

Rådets genomförandebeslut om viseringsrestriktioner för Etiopien

Justitiedepartementet

2023-10-31

Dokumentbeteckning

COM(2023) 568

Förslag till RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT om tillfälligt upphävande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 med avseende på Etiopien

Sammanfattning

Enligt förslaget till rådsbeslut ska vissa bestämmelser i viseringskodexen i förhållande till medborgare i Etiopien tillfälligt upphävas. Syftet med förslaget är att skapa incitament för Etiopien att samarbeta bättre vad gäller att återta egna medborgare.

Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till ett effektivt system för återvändande. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Det nu aktuella förslaget kan bidra till detta.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Återtagande av egna medborgare är en skyldighet enligt internationell rätt. Enligt artikel 25a (2) i viseringskodexen ska kommissionen regelbundet utvärdera hur tredjeländer samarbetar vad gäller att återta egna medborgare som har avvisats eller utvisats från EU:s medlemsstater. Utvärderingen ska redovisas i en rapport till rådet en gång om året.

Baserat på utvärderingen, och med beaktande av unionens övergripande förbindelser med Etiopien, har kommissionen dragit slutsatsen att landet i fråga inte samarbetar tillräckligt och att åtgärder därför är nödvändiga.

I händelse av otillräckligt samarbete ska kommissionen i enlighet med artikel 25a (5) punkt (a) i viseringskoden lägga fram förslag till genomförandebeslut som upphäver tillämpningen av vissa bestämmelser i viseringskodexen för medborgare i de aktuella tredjeländerna. Medlemsstaterna har konsulterats i ärendet under våren 2023 och har gett brett stöd till att genomföra nödvändiga åtgärder enligt viseringskodexen. De nu aktuella förslagen avseende medborgare i Etiopien presenterades den 27 september 2023.

1.2 Förslagets innehåll

I det aktuella förslaget till genomförandebeslut föreslår kommissionen att vissa bestämmelser i viseringskodexen tillfälligt ska upphävas avseende medborgare från Etiopien. Upphävandet av bestämmelserna innebär att det inte längre är möjligt att göra undantag från kravet på att inge handlingar för personer som ansöker om enhetlig visering, att personer som ansöker om visering kan få vänta längre än 15 dagar på beslut om visering, att det inte längre är möjligt att utfärda visering som medger flera inresor på en och samma visering, samt att innehavare av diplomat- och tjänstepass inte längre kan undantas från viseringsavgift. Sakprövningen av en viseringsansökan påverkas dock inte av förslaget. Medborgarna i Etiopien kommer således även fortsättningsvis att kunna beviljas visering för inresa i EU, men med de krav och begränsningar som redogörs för ovan.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

De förslag som presenterats påverkar inte gällande svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen avser att effektivisera arbetet med återvändandet från medlemsstaterna och bedöms därigenom medföra minskade kostnader. Förslaget kan innebära minskade intäkter på grund av ett färre antal viseringsansökningar. Samtidigt kan det leda till ökade intäkter då avgiftsfriheten hävs för innehavare av diplomat- och tjänstepass. Förslaget bedöms inte medföra ytterligare kostnader på EU:s budget. Kommissionen har inte presenterat någon jämförelseanalys av förslaget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar förslaget. Återvändande till Etiopien är en prioriterad fråga för Sverige. Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till en effektiv, väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande. Det nu aktuella förslaget kan bidra till detta. Regeringen stödjer inte bara det nu aktuella förslaget, utan alla de åtgärder som kan bli aktuella inom ramen för artikel 25a.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2023/24:FPM12

Medlemsstaterna har i huvudsak välkomnat förslaget.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens meddelande har inte remitterats. Regelbundet informationsutbyte med berörda svenska myndigheter sker.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) artikel 25a (5), punkten (a).

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Förslaget innebär att EU vidtar gemensamma åtgärder i förhållande till vissa tredjeländer i syfte att få till stånd ett bättre fungerande återvändande från samtliga EU:s medlemsstater. Målet med förslaget kan bara uppnås på EU-nivå. Regeringen bedömer att förslaget är proportionerligt i förhållande till avsedd målsättning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer diskuteras på teknisk nivå under hösten 2023. Om, och när förslaget tas vidare för beslut är ännu inte klarlagt.

4.2 Fackuttryck/termer